

TEISINGUMO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2011 m. spalio 6 d.*

Byloje C-443/10

dėl *tribunal administratif de Limoges* (Prancūzija) 2010 m. rugsėjo 9 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2010 m. rugsėjo 14 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Philippe Bonnarde

prieš

Agence de Services et de Paiement

TEISINGUMO TEISMAS (penktoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J.-J. Kasel, teisėjai A. Borg Barthet (pranešėjas) ir M. Ilešič,

generalinis advokatas N. Jääskinen,
posėdžio sekretorė A. Impellizzeri, administratorė,

* Proceso kalba: prancūzų.

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2011 m. gegužės 19 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos G. de Bergues ir S. Menez,

— Europos Komisijos, atstovaujamos G. Wilms, A. Marghelis ir A. Kostova Bourgeix,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

- ¹ Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su SESV 34 ir 36 straipsnių bei 1999 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyvos 1999/37/EB dėl transporto priemonių registracijos dokumentų (OL L 138, p. 57; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 7 sk., 4 t., p. 351), iš dalies pakeistos 2003 m. gruodžio 23 d. Komisijos direktyva 2003/127/EB (OL L 10, p. 29; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 7 sk., 7 t., p. 710, toliau – Direktyva 1999/37), 1 straipsnio išaiškinimu.

- 2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrinėjant ginčą tarp P. Bonnarde ir *Centre national pour l'aménagement des structures des exploitations agricoles* (Nacionalinis žemės ūkio struktūrų pertvarkymo centras, toliau – *Cnasea*) generalinio direktoriaus dėl pastarojo atsisakymo suteikti P. Bonnarde paramą, vadinamą „ekologinė premija — Diskusijos aplinkos klausimais“ (*bonus écologique — Grenelle de l'environnement*, toliau – ekologinė premija), už kitoje valstybėje narėje įsigytą demonstracinį automobilį.

Teisinis pagrindas

Sjungos teisės aktai

- 3 Direktyvos 1999/37 1 straipsnyje numatyta:

„Ši direktyva taikoma dokumentams, kuriuos valstybė narė išduoda registruojant transporto priemonę.

Ji nepažeidžia valstybių narių teisės laikinai registruojant transporto priemones naudoti dokumentų, kurie ne visais atžvilgiais atitinka šios direktyvos reikalavimus.“

- 4 Šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nustatyta:

„Valstybės narės išduoda registracijos liudijimą transporto priemonėms, kurios pagal nacionalinius teisės aktus turi būti registruojamos. Liudijimą gali sudaryti arba viena dalis pagal I priedą, arba dvi dalys pagal I ir II priedus.“

- 5 Direktyvos 1999/37 I priedo II.7 punkte numatyta, kad valstybėms narėms leidžiama įtraukti papildomą informaciją į registracijos liudijimo 1 dalį.

Nacionalinės teisės aktai

- 6 2007 m. gruodžio 25 d. Įstatymo Nr. 2007-1824 dėl 2007 m. biudžeto pataisų (JORE, 2007 m. gruodžio 28 d., p. 21482) 63 straipsnio 5 dalyje nustatyta:

„Įsteigiamas paramos įsigyjant neteršiančias transporto priemones fondas, kurio užduotis <...> teikti paramą įsigyjant neteršiančias transporto priemones, kurią prirėkus galima papildyti parama baigus eksploatuoti teršiančią transporto priemonę.“

Fondo valdytojo paskyrimas ir jo valdymo tvarka detalai nustatomi dekretu.“

- 7 2007 m. gruodžio 26 d. Dekreto Nr. 2007-1873, numatančio paramą įsigyjant neteršiančias transporto priemones (JORE, 2007 m. gruodžio 30 d., p. 21846, toliau – Dekreto Nr. 2007-1873 pirminė redakcija), iš dalies pakeisto 2009 m. sausio 19 d. Dekretu Nr. 2009-66 (JORE, 2009 m. sausio 20d., p. 1098, toliau – iš dalies pakeistas Dekretas Nr. 2007-1873), 1 straipsnyje numatyta:

„Iš paramos įsigyjant neteršiančias transporto priemones fondo, įsteigto 2007 m. gruodžio 25 d. Įstatymo Nr. 2007-1824 dėl 2007 m. biudžeto pataisų 63 straipsniu, parama teikiama bet kuriam asmeniui, galinčiam įrodyti savo gyvenamąją ar įsisteigimo vietą Prancūzijoje, išskyrus valstybės institucijas, kuris motorinę kelių transporto priemonę įsigyja arba išsinuomoja pagal nuomos sutartį su išpirkimo sąlyga ar pagal mažiausiai dvejų metų laikotarpiui sudarytą sutartį, jei tokia transporto priemonė jos įsigijimo momentu atitinka šiuos reikalavimus:

1. Ji priklauso lengvųjų automobilių ar autofurgonų, kaip jie suprantami pagal Kelių kodekso R. 311-1 straipsnį, kategorijai arba bet kuriai transporto priemonių kategorijai, kurių atžvilgiu privaloma matuoti išmetamą anglies dioksidą pagal 1980 m. gruodžio 16 d. Direktyvos 80/1268/EEB arba 2007 m. birželio 20 d. Reglamentu (EB) Nr. 715/2007 nuostatas.
2. Ji neturi būti prieš tai pirmą kartą registruota Prancūzijoje arba užsienyje;
3. Ji galutinai įregistruota Prancūzijoje;
4. Ji neskirta tam, kad įgijėjas ją perleistų kaip naują transporto priemonę;

<...>“

- 8 Dekreto Nr. 2007-1873 pirminės redakcijos 2 straipsnio antroje pastraipoje numatyta:

„Įgaliotieji transporto priemonių platintojai ir prekių ženklų atstovai negali pasinaudoti 1 straipsnyje numatyta parama, jei naujus lengvuosius automobilius jie naudoja kaip demonstracinius. Vis dėlto, taikant 1 straipsnyje numatytą paramos sistemą, šie demonstruoti skirti lengvieji automobiliai laikomi naujais, jei perleidžiami arba išnuomojami per dvylika mėnesių nuo pirmosios jų registracijos datos.“

- 9 Iš dalies pakeisto Dekreto Nr. 2007-1873 2 straipsnio antroje pastraipoje numatyta:

„Įgaliotieji transporto priemonių platintojai ir prekių ženklų atstovai negali pasinaudoti 1 straipsnyje numatyta parama, jei naujus lengvuosius automobilius, priskiriamus vienai iš šio straipsnio 1 punkte nurodytų kategorijų, jie naudoja kaip demonstracinius. Vis dėlto, taikant 1 straipsnyje numatytą paramos sistemą, šios demonstruoti Prancūzijoje skirtos transporto priemonės laikomos naujomis, jei perleidžiamos arba išnuomojamos per dvylika mėnesių nuo pirmosios jų registracijos datos.“

- 10 1984 m. lapkričio 5 d. Nutarimo, pakeisto 2009 m. vasario 9 d. Nutarimu dėl transporto priemonių registracijos, 29 straipsnyje, kuris pakeitimo nutarime pakartojamas be jokių pakeitimų, numatyta:

„Demonstracinė transporto priemonė – tai nauja transporto priemonė, kurios leistinas bendras svoris ne didesnis nei 3,5 t ir kuri mažiausiai tris mėnesius ir daugiausiai vienus metus skirta demonstruoti, t. y. įgaliotieji platintojai ir prekių ženklų atstovai (įskaitant gamintojus ir importuotojus) naudoja šią transporto priemonę siekdami pristatyti savo klientams, leisti ją išbandyti ir parduoti.“

Demonstruoti gali būti skirta bet kuri transporto priemonė, įregistruota laikantis minėtų reikalavimų, nepaisant jos tipo ar kėbulo (lengvasis automobilis, motociklas, autofurgonas, priekaba ir t. t.).

Pirma nurodyti terminai skaičiuojami nuo pirmosios registracijos datos, nurodytos transporto priemonės registracijos liudijime.

“Remiantis Bendrojo mokesčių kodekso 1635bis H (II) straipsniu, tokioms transporto priemonėms registracijos liudijimai išduodami nemokamai. Tokiuose registracijos liudijimuose įrašoma „demonstracinė transporto priemonė“.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 11 2009 m. sausio mėn. P. Bonnarde įsigijo *PSA-Belgique* priklausantį automobilį iš Belgijoje esančio įgaliotojo platintojo. Šis automobilis pirmą kartą buvo įregistruotas minėtoje valstybėje narėje, paskui P. Bonnarde jį importavo į Prancūziją ir joje įregistravo 2009 m. vasario 4 d.
- 12 Dėl įsigytos mažai teršiančios demonstracinės transporto priemonės, kuri pirmą kartą buvo įregistruota tik prieš aštuonis mėnesius iki įsigijimo ir kurios nuvažiuotas nuotolis buvo 6 000 kilometrų, P. Bonnarde pateikė prašymą ekologiškai premijai gauti.

- 13 2009 m. vasario 23 d. sprendimu *Cnasea* generalinis direktorius atmetė šį prašymą motyvuodamas tuo, kad minėta transporto priemonė pirmą kartą buvo įregistruota 2008 m. gegužės 20 d. užsienyje, t. y. Belgijoje, ir kad, nepaisant pateikto prašymo, P. Bonnarde nepateikė registracijos liudijimo, kuriame būtų įrašas „demonstracinė transporto priemonė“.
- 14 2009 m. vasario 28 d. pareiškėjas pagrindinėje byloje siekdamas, kad minėtas sprendimas būtų panaikintas, pateikė skundą *tribunal administratif de Limoges*.
- 15 Tame teisme P. Bonnarde teigė, jog Belgijos teisės aktuose nenumatyta, kad galima išduoti dokumentą, kuriame būtų įrašas „demonstracinė transporto priemonė“. Nors Belgijos institucijos išduoda registracijos liudijimą bet kokiam demonstraciniam automobiliui, tačiau nenumatyta, kad jame turi būti specialus įrašas „demonstracinė transporto priemonė“. P. Bonnarde nuomone, jo įsigytas automobilis teršia ne daugiau nei Prancūzijoje įsigyta demonstracinė transporto priemonė, todėl reikalavimas pateikti registracijos liudijimą su tokiu įrašu yra diskriminacinis.
- 16 Neginčijama, kad atsižvelgiant į pareiškėjo pagrindinėje byloje transporto priemonės išmetamo CO₂ kiekio normą, jis gali gauti ekologinę premiją. Neginčijami ir šio pareiškėjo argumentai dėl šios transporto priemonės senumo ir būklės bei negalėjimo pateikti Belgijos Karalystės kompetentingų valdžios institucijų išduoto registracijos liudijimo su įrašu „demonstracinė transporto priemonė“.
- 17 Kadangi sprendimas nagrinėjamoje byloje priklauso nuo taikomos Sąjungos teisės aiškinimo, *tribunal administratif de Limoges* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

„1. Ar <...> Sąjungos teisės nuostatas, visų pirma Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo nuostatas, skirtas užtikrinti laisvą judėjimą, ir minėtų direktyvų dėl

transporto priemonių registracijos dokumentų nuostatas reikia aiškinti kaip draudžiančias valstybės narės teisės aktus, kuriais remiantis registruojant transporto priemones reikalaujama specialaus dokumento, kaip antai registracijos liudijimo su įrašu „demonstracinė transporto priemonė“, kuris gali būti laikomas neturinčiu laikinos registracijos tikslo, kaip suprantama pagal Direktyvos [1999/37] 1 straipsnį, ir ar dėl to šiomis nuostatomis neleidžiama, kad paramos suteikimas priklausytų nuo tokio dokumento pateikimo?

2. Jei į pirmą klausimą būtų atsakyta neigiamai, ar šios nuostatos turi būti aiškina-
mos taip, kad įsigyjant transporto priemonę kitoje valstybėje narėje neturi būti
taikomi nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos parama įsigyjant jau įregistruotas
neteršiančias transporto priemones suteikiama tik su sąlyga, kad remiantis vals-
tybės narės teisės aktais šios registracijos liudijime būtų įrašas „demonstracinė
transporto priemonė“, kai pats transporto priemonės pardavėjas negalėjo pasi-
naudoti šia parama ir kai:

- arba pirkėjas pateikia kitoje valstybėje narėje išduotą registracijos liudijimą,
skirtą demonstracinėms transporto priemonėms,
- arba transporto priemonei būdingi požymiai, susiję būtent su jos eksploatavi-
mo pradžia, kurie pagal nacionalinės teisės aktus būtini, kad ji būtų laikoma
demonstracine transporto priemone?“

Dėl prejudicinių klausimų

- ¹⁸ Savo klausimais, kurie nagrinėtini kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pa-
teikęs teismas iš esmės klausia, ar Direktyva 1999/37 ir prireikus SESV 34 ir 36 straips-
niai turi būti aiškinami taip, kad jais draudžiami nacionalinės teisės aktai, kaip antai

nagrinėjami pagrindinėje byloje, kuriuose numatyta, jog parama gali būti suteikta, tik jei demonstracinių automobilių registracijos liudijime yra įrašas „demonstracinė transporto priemonė“.

Pirminės pastabos

- ¹⁹ Visų pirma, kaip pastebėjo Prancūzijos vyriausybė ir Europos Komisija, reikia pažymėti, jog Dekreto Nr. 2007-1873 pirminės redakcijos 2 straipsnio antroje pastraipoje buvo numatyta, kad „šie demonstruoti skirti lengvieji automobiliai laikomi naujais, jei perleidžiami arba išnuomojami per dvylika mėnesių nuo pirmosios jų registracijos datos“, o toje pačioje iš dalies pakeisto Dekreto Nr. 2007-1873 nuostatoje numatyta, kad „šios demonstruoti Prancūzijoje skirtos transporto priemonės laikomos naujomis, jei perleidžiamos arba išnuomojamos per dvylika mėnesių nuo pirmosios jų registracijos datos“.
- ²⁰ Reikia pabrėžti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas Teisingumo Teismui klausimus kelia dėl Dekreto Nr. 2007-1873 pirminės redakcijos 2 straipsnio antros pastraipos teksto. Vis dėlto atsakymas į klausimą, ar Direktyva 1999/37 ir prireikus SESV 34 ir 36 straipsniais draudžiama valstybei narei reikalauti, jog kai siekiama gauti ekologinę premiją, demonstracinių transporto priemonių registracijos liudijimuose būtų įrašas „demonstracinė transporto priemonė“, nagrinėtinas vienodai, ar tai būtų Dekreto Nr. 2007-1873 pirminė redakcija, ar iš dalies pakeistas Dekretas Nr. 2007-1873. Todėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turės nustatyti nacionalinę teisę, taikomą *ratione temporis*.

Dėl Direktyvos 1999/37 aiškinimo

- 21 Klausimą, ar nacionalinė nuostata, kurioje reikalaujama, jog demonstracinių transporto priemonių registracijos liudijime būtų įrašas „demonstracinė transporto priemonė“, ir dėl kurios taikymo kartu su kitomis nacionalinėmis nuostatomis tik už transporto priemones, kurioms išduotas registracijos liudijimas, patvirtinantis jų, kaip demonstracinės transporto priemonės, statusą, galima gauti ekologinę premiją, atitinka Sąjungos teisę, reikia nagrinėti atsižvelgiant į valstybių narių pagal Direktyvą 1999/37 kylančias pareigas.
- 22 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką bet kokia nacionalinė priemonė, priklausanti Sąjungos lygiu išsamiai suderintai sričiai, turi būti vertinama atsižvelgiant į šios suderinimo priemonės, o ne į pirminės teisės nuostatas (2003 m. gruodžio 11 d. Sprendimo *Deutscher Apothekerverband*, C-322/01, Rink. p. I-14887, 64 punktas ir 2008 m. gruodžio 16 d. Sprendimo *Gysbrechts ir Santurel Inter*, C-205/07, Rink. p. I-9947, 33 punktas).
- 23 Vis dėlto nagrinėjamu atveju akivaizdu, kad Direktyva 1999/37 nebuvo atliktas išsamus suderinimas. Šiuo atžvilgiu, kaip tai aiškiai numatyta šios direktyvos I priedo II.7 punkte, direktyva valstybėms narėms leidžiama į registracijos liudijimo 1 dalį įtraukti ne tik privalomą pagal šį I priedą, bet ir kitą informaciją.
- 24 Taigi, remiantis minėtu II.7 punktu, Direktyva 1999/37 nedraudžiamos nacionalinės nuostatos, pagal kurias į registracijos liudijimo 1 dalį, be privalomos joje pateiktos informacijos, įtraukiama papildoma informacija, su sąlyga, kad šiomis nuostatomis nepažeidžiamos Sutarties dėl ESV taisyklės.

- 25 Todėl svarbu išnagrinėti, ar SESV 34 ir 36 straipsniais nedraudžiamos nacionalinės taisyklės, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėje byloje.

Dėl SESV 34 ir 36 straipsnių aiškinimo

- 26 Reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką SESV 34 straipsnyje numatytas kiekybiniam importo apribojimams lygiaverčio poveikio priemonių draudimas apima bet kokią valstybių narių priemonę, galinčią tiesiogiai ar netiesiogiai, šiuo metu ar potencialiai sudaryti kliūčių prekybai Bendrijos viduje (žr., be kita ko, 2000 m. lapkričio 16 d. Sprendimo *Komisija prieš Belgiją*, C-217/99, Rink. p. I-10251, 16 punktą; 2006 m. spalio 26 d. Sprendimo *Komisija prieš Graikiją*, C-65/05, Rink. p. I-10341, 27 punktą; 2007 m. kovo 15 d. Sprendimo *Komisija prieš Suomiją*, C-54/05, Rink. p. I-2473, 30 punktą ir 2008 m. balandžio 24 d. Sprendimo *Komisija prieš Liuksemburgą*, C-286/07, Rink. p. I-63, 27 punktą). Taigi vien tai, kad importuotojas atgrasomas nuo tam tikrų gaminių pateikimo ar prekybos atitinkamoje valstybėje narėje, yra laisvo prekių judėjimo kliūtis (minėto *Sprendimo Komisija prieš Liuksemburgą* 27 punktas).
- 27 Be to, SESV 34 straipsnyje numatytais „kiekybiniam eksporto apribojimams lygiaverčio poveikio priemonėmis“ laikomos valstybės narės priimtose priemonės, kurių tikslas ar poveikis yra nepalankesnis kitų valstybių narių kilmės prekių vertinimas ir laisvo prekių judėjimo kliūtys, atsirandančios, nesant suderintų nacionalinės teisės aktų, dėl kitose valstybėse narėse teisėtai pagamintoms ir (arba) parduodamoms prekėms taikomų taisyklių, susijusių su reikalavimais, kuriuos turi atitikti šios prekės, net jeigu šios taisyklės vienodai taikomos visiems gaminiams (šiuo klausimu žr. minėto *Sprendimo Deutscher Apothekerverband* 67 punktą).

- 28 Pagrindinėje byloje akivaizdu, kad ne visos valstybės narės numato, jog demonstracinių automobilių registracijos liudijimuose turi būti specialus įrašas „demonstracinė transporto priemonė“. Jeigu už automobilius, importuotus iš valstybių narių, kurie atitinka Prancūzijos nacionalinės teisės aktuose įtvirtintas ekologinės premijos suteikimo sąlygas, t. y. susijusias su transporto priemonės senumu ir būkle bei jo išmetamo CO₂ kiekio norma, vis dėlto negalima gauti šios premijos dėl tokio specialaus įrašo jų registracijos liudijimuose nebuvimo, reikia pripažinti, kad toks įrašas yra ekologinės premijos suteikimo sąlyga, galinti atgrasyti tam tikrus Prancūzijoje gyvenančius suinteresuotuosius asmenis nuo anksčiau kitose valstybėse narėse registruotų demonstracinių transporto priemonių importo į šią valstybę narę (pagal analogiją žr. 2007 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Komisija prieš Nyderlandus*, C-297/05, Rink. p. I-7467, 73 punktą ir 2008 m. birželio 5 d. Sprendimo *Komisija prieš Lenkiją*, C-170/07, Rink. p. I-87, 44 punktą).
- 29 Šiuo atžvilgiu reikia pastebėti, kad net jei pagrindinėje byloje nagrinėjamuose nacionalinės teisės aktuose visų demonstracinių automobilių, nepaisant jų kilmės, atžvilgiu reikalaujama, siekiant gauti ekologinę premiją, pateikti registracijos liudijimą, kuriame būtų įrašas „demonstracinė transporto priemonė“, toks reikalavimas nevienodai paveikia transporto priemones, atsižvelgiant į tai, ar jos kilusios iš valstybės narės, numatančios tokį įrašą registracijos liudijimuose, ar jo nenumatančios (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Komisija prieš Liuksemburgą* 28 punktą).
- 30 Iš tikrųjų, net jei pagrindinėje byloje nagrinėjamuose nacionalinės teisės aktuose nesiekama mažiau palankiai vertinti iš kitų valstybių narių kilusių gaminių, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, aplinkybė, jog demonstracinių transporto priemonių registracijos liudijimuose turi būti įrašas „demonstracinė transporto priemonė“ tam, kad būtų įgyjama teisė į ekologinę premiją, gali paveikti pirkėjų elgesį, o dėl to ir šių transporto priemonių patekimą į šios valstybės narės rinką (šiuo klausimu žr. 2009 m. vasario 10 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-110/05, Rink. p. I-519, 56 punktą).

- 31 Taigi tokio įrašo importuotų demonstracinių transporto priemonių registracijos liudijimuose reikalavimas tam, kad būtų galima gauti aptariamą ekologinę premiją, yra SESV 34 straipsniu draudžiamas laisvo prekių judėjimo apribojimas.
- 32 Vis dėlto iš nusistovėjusios teismo praktikos išplaukia, kad nacionalinės teisės nuostatos, kurios yra kiekybiniais apribojimams lygiavertė poveikio priemonė, gali būti pateisinamos SESV 36 straipsnyje išvardytais bendrojo intereso pagrindais arba imperatyviaisiais reikalavimais. Abiem atvejais nacionalinė nuostata turi būti tinkama užtikrinti ja siekiamo tikslo įgyvendinimą ir neviršyti to, kas būtina jam pasiekti (žr., be kita ko, minėto Sprendimo *Komisija prieš Nyderlandus* 75 punktą; minėto Sprendimo *Komisija prieš Lenkiją* 46 punktą ir 2010 m. gruodžio 9 d. Sprendimo *Humanplasma*, C-421/09, Rink. p. I-12869, 34 punktą).
- 33 Prancūzijos vyriausybė teigia, kad pagrindinėje byloje nagrinėjama nacionalinė teisės nuostata yra pateisinama aplinkos apsaugos ir kovos su sukčiavimu tikslais. Šia nuostata Prancūzijos Respublika siekia, be kita ko, skatinti įsigyti mažai teršiančius automobilius ir, kadangi preziumuojama, jog demonstraciniai automobiliai nėra naudoti ar tik labai mažai, ekologinė premija gali būti suteikiama ir už tokių transporto priemonių įsigijimą. Tačiau, priešingai nei naujų automobilių atveju, demonstracinės transporto priemonės jau buvo pirmą kartą įregistruotos. Dėl šios aplinkybės tokios transporto priemonės įgijėjas turi pateikti registracijos liudijimą su įrašu „demonstracinė transporto priemonė“ tam, kad pateiktų įrodymą, jog tai yra ne naudota, bet demonstruoti skirta transporto priemonė.
- 34 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką aplinkos apsaugos ir kovos su sukčiavimu tikslai gali pateisinti nacionalines priemones, galinčias sudaryti prekybos kliūtis Bendrijos viduje, jeigu šios priemonės yra proporcingos siekiamam tikslui (žr., be kita ko, 2008 m. balandžio 10 d. Sprendimo *Komisija prieš Portugaliją*, C-265/06, Rink.

p. I-2245, 38 punktą; minėto Sprendimo *Komisija prieš Liuksemburgą* 38 punktą ir 2009 m. birželio 4 d. Sprendimo *Mickelsson ir Roos*, C-142/05, Rink. p. I-4273, 32 punktą).

- 35 Nors įrašo „demonstracinė transporto priemonė“ tokių importuotų transporto priemonių registracijos liudijimuose reikalavimas neabejotinai palengvina demonstracinių transporto priemonių, už kurias galima gauti ekologinę premiją, identifikavimą ir yra tinkamas aplinkos apsaugos ir kovos su sukčiavimu tikslams pasiekti, vis dėlto reikia patikrinti, ar jis būtinas šiems tikslams įgyvendinti ir ar nėra kitų mažiau ribojančių priemonių jiems pasiekti.
- 36 Pagrindinėje byloje tariama nagrinėjamos priemonės būtinybė neįrodyta, nes savo rašytinėse pastabose ir per teismo posėdį Prancūzijos vyriausybė pripažino, jog ekologinė premija galėtų būti suteikiama už kitoje valstybėje narėje įgytą demonstracinį automobilį pateikus specialų šios kategorijos transporto priemonės liudijimą ar bet kokią kitą įrodymą, patvirtinantį, kad ši transporto priemonė tenkina tokius pačius reikalavimus, kaip antai numatytieji nacionalinėms demonstracinėms transporto priemonėms.
- 37 Taigi reikalavimas, kad demonstracinės transporto priemonės registracijos liudijime būtų įrašas „demonstracinė transporto priemonė“, yra tik vienas iš kompetentingoms institucijoms prieinamų būdų kovoti su sukčiavimu ir apsaugoti aplinką.
- 38 Iš to išplaukia, kad ši priemonė turi būti laikoma pernelyg griežta, vadinasi, neproporcinga siekiamiems tikslams.

- 39 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, į pateiktus klausimus reikia atsakyti taip: SESV 34 ir 36 straipsniais draudžiami valstybės narės teisės aktai, kuriuose reikalaujama, kad, siekiant gauti ekologinę premiją šioje valstybėje narėje įregistruojant importuotus demonstracinius automobilius, tokių transporto priemonių pirmajame registracijos liudijime būtų įrašas „demonstracinė transporto priemonė“.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 40 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (penktoji kolegija) nusprendžia:

SESV 34 ir 36 straipsniais draudžiami valstybės narės teisės aktai, kuriuose reikalaujama, kad, siekiant gauti paramą, vadinamą „ekologinė premija — Diskusijos aplinkos klausimais“ (*bonus écologique — Grenelle de l’environnement*), šioje valstybėje narėje įregistruojant importuotus demonstracinius automobilius, tokių transporto priemonių pirmajame registracijos liudijime būtų įrašas „demonstracinė transporto priemonė“.

Parašai.